

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник
ВД главног и одговорног уредника
Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић
Владимир Вјештић
Мирјана Крстовић, потпоручник
Биљана Миљић
Александар Петровић, капетан

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастиан Балаш,
др Славиша Влацић, Милосав Ц. Ђорђевић,
др Милан Мијалковски, др Зоран Миладиновић,
др Миљан Милкић, Будимир М. Попадић
Никола Остојић, Александар Радић, Влада Ристић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),
Станислава Струњаш, Марија Марић,
Слободан Михаиловић (технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),
Горан Станковић, Душка Стефановић,
Јово Мамула, Даримир Банда (фото-репортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809
Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808
Секретар редакције 3201-809; 23-079
Прелом 3240-019; 23-583
Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765
Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995
ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs
redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РСЦ
месечно 160 динара. За претплатнике преко
Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,
ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 224

Државни секретар
Министарства
одбране
Зоран Борђевић

СНИМИО
Јово МАМУЛА

Специјални прилог
Арсенал број 97

20

Душан Раденовић опитни
возач из Техничког
опитног центра

ЖИВОТ МЕРЕН СНАГОМ МОТОРА

26

Одржавање
пловних објеката
у Речној флотили

ГОДИНА МОДЕРНИЗАЦИЈЕ

28

Такмичење
у војничким
вештинама
у мисији на Кипру

ТИМСКИ ДУХ МИРОВЊАКА

36

Мултинационална операција у
Централноафричкој Републици

ЗАЦЕЉУЈУ РАНЕ У СРЦУ АФРИКЕ

Реч уредника

Страх

Често се може чути став да смо изложени насилничком деловању слика, забележио је француски теоретичар Жан Лик Нанси, и да су слике насиља, распламсалог на све четири стране света, присутне стално и свуда у свом недоличном, саблажњивом и разорном виду. Зар нам то не потврђује свакодневица? Довољно је само да прелистамо новине или одгледамо неку информативну емисију. У том тренутку, у очи нам ускоче приказ како негде у свету људи туку једни друге само због тога што једни нису други.

Безнадежно покушавамо да схватимо мотиве таквих понашања. Гризе нас савест... Живимо у сталном страху од тероризма... Бежимо. На улици нас опет чекају неки самозвани бранитељи морала, традиције, верских убеђења, вредности, сумњивих цивилизацијских постигнућа, огрезлих, заправо, у идеологизацију мита, у коме скоро по правилу и нема човека, да нас, некада пером, чешће мачем, убеде у своју непогрешивост.

Искључујемо телевизор, гужвамо новине, дисконектујемо се с интернета, лежемо у кревет, и у тишини мрака питамо се шта се то десило људском бићу па га нагони на зло. Тражимо тај заједнички именован размишљајући и о скором масакру екстремиста у Нигерији, и о недавном убиству новинара париског магазина „Шарли ебдо“, и о невиним жртвама бомбардовања наше земље 1999. године, подједнако као и о онима који сваки дан страдају, не знајући у чије име и за чије интересе.

Пред огромним страхом од непознатог и другачијег најлакше дозивамо насиље. Оно је последица страха, његова непримерена одбрана од нечега што се не разуме, не види до краја, од онога што није према мерилама насилника ваљано дефинисано. Увек и обмана онога ко насиљу прибегне. Насиље и насилник немају истинску снагу, те се њима лако манипулише. Оно, у суштини, представља очајнички вапај за помоћ.

Сваки фанатизам, био последица различитих вредносних, политичких, културних и других уверења, човека суноврати у бездан, у зону духовног сумрака. Тада лудилу нема краја. А свесни смо да тамо где је човек обитава и његов страх. Он чини људе и злобним и подлим и суровим и окрутним... Али и опрезним, подједнако колико и неповерљивим.

Сартр је, стога, цинично приметио да је насиље од користи само онима који немају шта да изгубе. Тешко да се злочином било шта може бранити и одбранити. Њиме се не мења ни не поправља свет, а камоли осваја слобода. Зато морал мора бити мера људске слободе. Јер човек је слободан само ако му је савест чиста, записао је Гете. Када се удруже охолост и страх поражено је људско достојанство. А сигуран пут у праву будућност јесте онај на коме превладавамо сопствени страх. Упркос свему... ■

Владимир ПОЧУЧ

7 Састанак министра одбране
са представницима одбрамбене индустрије
**ИНВЕСТИЦИОНО УЛАГАЊЕ
У ВОЈНЕ ФАБРИКЕ**

10 Зоран Борђевић државни секретар
Министарства одбране
ШТЕДИМО ЗА ПРИМЕР

16 Трошкови војних операција
**СКУПО СУОЧАВАЊЕ
С НАСИЉЕМ**

30 С примаријусом др Александром Недоком
СВЕТЛОСТ ВЕЛИКОГ РАТА

35 Српска авијација у Балканским ратовима
МЕЂУ ПРВИМА У СВЕТУ

40 Драган Стојков, сликар
**РАВНОТЕЖА, СИМБОЛИ
И ПОЕЗИЈА**

44 Кутија са фотографијама Младена Вуруне
**МИ СМО ОНО ШТО СЕ НИЈЕ
ДОГОДИЛО ДРУГИМА**

46 Први светски рат на Сави и Дунаву (2)
И МОНИТОРИ СТРАДАЈУ